

خیلواکی

استقلال

www.esteglaal.net

پنجشنبه ۲۷ نوامبر ۲۰۲۵

از منابع دیگر

جنگ روسیه و اوکراین

تاکنون بیش از 1,390,000 نفر در روسیه و اوکراین مجروح یا کشته شده اند!

ارقام جنگ روسیه و اوکراین از این جهت که این واقعه یکی از مهم ترین و پیچیده ترین درگیری های بین المللی در دهه های اخیر است و تأثیرات گسترده ای بر ثبات سیاسی، اقتصادی و انسانی منطقه و جهان داشته، مهم و حائز اهمیت است.

جنگ روسیه و اوکراین که ریشه های آن به اختلافات تاریخی و ژئوپلیتیکی میان دو کشور باز می گردد، از سال ۲۰۱۴ با الحاق کریمیه به روسیه وارد مرحله ای بحرانی شد و در سال 2022 پس از درخواست عضویت اوکراین در ناتو، به یک جنگ تمام عیار تبدیل شد. بررسی دقیق ارقام جنگ روسیه و اوکراین نشان می دهد که این درگیری علاوه بر تلفات انسانی چشمگیر، میلیون ها نفر را آواره کرده و پیامد های سنگینی برای اقتصاد جهانی به همراه داشته است. در این مقاله، با نگاهی عمیق تر به ارقام تلفات جنگ روسیه و اوکراین و دلایل شکل گیری آن، به تحلیل ابعاد مختلف این جنگ خواهیم پرداخت.

آغاز جنگ

در 24 فبروری 2022، تهاجم روسیه به اوکراین آغاز شد و حملات نیروهای روسی به شهرهای بزرگ اوکراین، از جمله بردیانسک، چرنیهف، خارکیف، اودسا، سومی و پایتخت کیف گزارش شد. طبق آمار جنگ روسیه و اوکراین که دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد (OHCHR) تا فبروری 2024 تأیید کرده است، در جریان جنگ 10,582 غیرنظامی در اوکراین جان خود را از دست داده اند. این درگیری منجر به بحران انسانی گسترده ای شد، به طوری که هزاران اوکراینی در داخل کشور آواره شدند یا به کشورهای دیگر پناه بردند. تا دسمبر 2023،

پولند با ثبت حدود 17.3 میلیون گذرگاه سرحدی، بیشترین تعداد پناهندگان اوکراینی را پذیرفته بود. کشورهای مجارستان، رومانی و روسیه نیز در رده های بعدی قرار دارند.

ریشه جنگ روسیه و اوکراین

اختلافات میان روسیه و اوکراین ریشه در مسائل تاریخی، فرهنگی و سیاسی دارد که طی سال های اخیر به مشکلات گسترده تری منجر شده است. این اختلافات بخصوص پس از انقلاب 2014 اوکراین و تغییرات سیاسی در این کشور شدت گرفت. در سال 2022 و پس از درخواست عضویت اوکراین در ناتو، روسیه به اوکراین حمله کرد و جنگ روسیه و اوکراین آغاز شد.

2. الحاق کریمه

در سال 2014، روسیه پس از برکناری رئیس جمهور طرفدار مسکو در اوکراین، شبه جزیره کریمه را به خاک خود الحاق کرد. این اقدام با برگزاری یک همه پرسی بحث برانگیز در کریمه انجام شد که از سوی اوکراین و بسیاری از کشورهای جهان غیرقانونی اعلام گردید. الحاق کریمه به روسیه، موجی از تحریم های اقتصادی و اعتراضات بین المللی علیه مسکو را به دنبال داشت.

3. حمایت از جدایی طلبان در شرق اوکراین

درگیری های نظامی در مناطق شرقی اوکراین، بخصوص در دونتسک و لوهانسک، یکی از مهم ترین عوامل مشکلات است. روسیه متهم به حمایت نظامی و سیاسی از جدایی طلبان این مناطق است. این درگیری ها تاکنون به کشته شدن بیش از ۱۴ هزار نفر منجر شده و بحران انسانی بزرگی را به وجود آورده است.

4. گسترش ناتو به شرق

یکی از نگرانی های اصلی روسیه، گسترش ناتو به مرزهای شرقی این کشور است. روسیه، عضویت احتمالی اوکراین در ناتو را تهدید جدی برای امنیت خود می داند و بارها نسبت به این موضوع هشدار داده است.

5. اختلافات فرهنگی و هویتی

اوکراین کشوری با تنوع فرهنگی و زبانی بالاست. مناطق شرقی این کشور، به دلیل جمعیت قابل توجه روس زبان، به طور تاریخی تحت نفوذ فرهنگی و سیاسی روسیه بوده اند. این اختلافات فرهنگی و هویتی، زمینه ساز مشکلات داخلی و درگیری با روسیه شده است.

مقایسه نظامی روسیه و اوکراین

تا سال 2023، تعداد پرسنل نظامی فعال روسیه بیش از چهار برابر تعداد پرسنل نظامی اوکراین بود. همچنین، روسیه از نظر تجهیزات نظامی در وضعیت برتری قرار داشت؛ تعداد طیارات جنگی روسیه 13 برابر، زرهپوش های نظامی، چهار برابر و نیرو های دریایی این کشور و 16 برابر بیشتر از اوکراین بود. در سال 2022، روسیه با سرمایه نظامی بیش از 86 میلیارد دلار، سومین مصارف نظامی بزرگ جهان را داشت، در حالی که اوکراین تنها 44 میلیارد دلار مصرف کرده بود. با این حال، اوکراین به طور قابل توجهی از کشورهای غربی، بخصوص ایالات متحده، کمک های نظامی دریافت کرده است.

1. روسیه

ارتش(اردو) روسیه تا سال 2025 حدود 1.3 میلیون پرسنل نظام فعال و 2 میلیون سرباز ذخیره دارد. این کشور بیش از 250 هزار واحد شبه نظامی دارد و تاکنون 689 حمله اختصاصی را در مقابله با اوکراین انجام داده است. تعداد سربازان فعال روسیه، چهارمین سربازان نظامی فعال جهان را تشکیل می دهد.

در زیر به برخی دیگر از امکانات و تجهیزات نظامی روسیه اشاره شده است:

طیارات جنگی: 833

هلیکوپترها: 1,651

هلیکوپترهای تهاجمی: 557

تانک: 5,750

وسایل نقلیه زرهی: 131,527

توپخانه خودکشی(بی پس لگد): 5,168

قدرت ناوگان(بحری): 419

زیردریایی ها: 63

مصارف نظامی روسیه از ابتدای جنگ به این شرح بوده است:

از آغاز جنگ سرد تا سال 2022 بودجه نظامی روسیه در سال 2022 به بالاترین حد خود رسید. در حالیکه به دلیل عدم شفافیت در حساب های مالی روسیه تعیین ارقام دقیق از بودجه نظامی روسیه غیرممکن است، اما ارقام به دست آمده در رابطه با بودجه دفاعی روسیه با ارقام ارائه شده توسط پنتاگون (مرکز و مقر فرماندهی وزارت دفاع ایالات متحده امریکا) مطابقت دارد. در زیر به میزان بودجه دفاعی روسیه از آغاز حمله به اوکراین می پردازیم.

2022: طی این سال در روسیه 8.4 میلیارد دلار بودجه نظامی در نظر گرفته شد که نسبت به سال 2021 حدود 31 درصد افزایش یافته و این میزان 4.4 درصد از تولید ناخالص داخلی روسیه را شامل شده است.

2023: بودجه در نظر گرفته شده برای این سال 109 میلیارد دلار بوده که در مقایسه با سال آغازین جنگ (2022) حدود 21 درصد افزایش پیدا کرده است.

2024: طی این سال روسیه برای اهداف نظامی خود، 112 میلیارد دلار بودجه نظامی تعریف کرده بود.

2025: پیش بینی ها حاکی از آن است که بودجه نظامی روسیه در سال 2025 به 142 میلیارد دلار افزایش پیدا کند که این میزان 32 درصد از مصارف دولت روسیه را تشکیل می دهد.
2. اوکراین

ارتش (اردو) اوکراین تا سال 2025 حدود 2.2 میلیون پرسنل نظامی داشت که از این تعداد 900 هزار نفر را سربازان نظامی فعال تشکیل داده اند. همچنین رتبه اوکراین در تعداد سربازان فعال رتبه ششم جهانی است.

در زیر به برخی از امکانات و تجهیزات نظامی اوکراین اشاره شده است:

طیارات جنگندی: 70

هلیکوپترها: 136

هلیکوپترهای تهاجمی: 39

تانک: 1,114

وسایل نقلیه زرهی: 18,920

توپخانه خودکشی (بی پسلگد): 658

قدرت بحری: 89

زیردریایی ها: 0

هزینه نظامی اوکراین از ابتدای جنگ به این شرح بوده است:

2022: هزینه های نظامی اوکراین بین سال های 2022 تا 2023 به میزان 57 درصد افزایش یافت. در سال 2022، زمانی که حمله روسیه به اوکراین آغاز شد، تخمین زده شد که اوکراین بیش از 41 میلیارد دلار برای دفاع هزینه کرده است.

2023: در سال 2023 اوکراین بودجه نظامی خود را به بیش از 64 میلیارد دلار افزایش داد. هزینه های نظامی اوکراین در سال 2023 بیش از یک سوم تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور را تشکیل می داد.

2024: در سال 2024، اوکراین هزینه های نظامی خود را به میزان 12 میلیارد دلار افزایش داد.

2025: بودجه نظامی اوکراین حدود 53.38 میلیارد دلار تعیین شده است که تقریباً 26% از تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می شود.

ارقام تلفات جنگ روسیه و اوکراین

در دسمبر 2024، وال ستریت ژورنال (WSJ) با استناد به منابع اطلاعاتی ناشناس، گزارشی منتشر کرد که نشان دهنده یک نقطه عطف تلخ در جنگ روسیه و اوکراین است: از زمان آغاز جنگ، تعداد کشته شدگان و زخمی ها در هر دو طرف به حدود یک میلیون نفر رسیده است. همچنین، بر اساس ارقام رسمی از آمار جنگ روسیه و اوکراین، در نیمه اول سال 2024، تعداد مرگ و میرها در اوکراین سه برابر تعداد تولد ها بوده است؛ ارقامی که عمق بحران انسانی این جنگ را به خوبی نشان می دهد.

اطلاعات دقیق و تفکیک شده ای در باره تلفات غیرنظامیان روسیه در جنگ اوکراین به صورت سالانه در منابع عمومی موجود نیست. بیشتر گزارش ها بر تلفات غیرنظامیان اوکراینی تمرکز دارند. با این حال، بر اساس گزارش های موجود، تعداد تلفات غیرنظامیان روسیه در این جنگ نسبت به اوکراین کمتر بوده است.

روسیه

در ماه های ابتدایی جنگ (اوایل 2022)، نرخ افزایش تلفات پائین تر بوده است، اما از اواسط 2022 به بعد، شیب نمودار تندتر شده است. این موضوع می تواند به دلایل مختلفی مانند طولانی شدن جنگ، ورود تجهیزات پیشرفته تر، افزایش حملات متقابل و ضدحملات نیروهای اوکراینی باشد.

در سال 2023 و 2024، رشد تلفات همچنان ادامه دارد و هیچ نشانه ای از کاهش آن دیده نمی شود. این مسئله نشان می دهد که جنگ به مرحله فرسایشی رسیده که هر دو طرف همچنان به درگیری های سنگین ادامه می دهند.

تلفات نظامی روسیه از ابتدای جنگ

همچنین، یکی از نکات مهم این نمودار این است که برخلاف برخی پیش بینی‌ها مبنی بر کاهش تلفات با افزایش تجربه نیروها و تغییر تاکتیک‌ها، تلفات روسیه همچنان در حال افزایش است. این امر می‌تواند نشان دهنده تأثیر گسترده تسلیحات غربی که در اختیار اوکراین قرار گرفته، ضعف در ستراتیژی نظامی روسیه، یا عدم کاهش شدت درگیری‌ها در جبهه‌های مختلف باشد. به طور خلاصه وزارت دفاع روسیه تعداد کشته‌های نظامی خود را 49,800 نفر اعلام کرده است؛ اما اوکراین تعداد کشته‌های روسیه را بیش از 120 هزار نفر تخمین زده است. در احصائیه دیگر و در پایان سال 2024، وزیر دفاع وقت ایالات متحده، لوید آستین، کل تلفات روسیه (شامل کشته‌ها، مجروحین، مفقودین و اسرا) را بین 350 تا 600 هزار نفر اعلام کرده است.

همچنین قوماندانی اعلی اوکراین این تلفات را تا 13 مارچ 2025 حدود 750 هزار نفر نیز تخمین زده که از این تعداد حدود 198 هزار نفر کشته و 550 هزار نفر نیز زخمی شده‌اند. همچنین وب سایت روسی مدیازونا و سرویس روسی بی بی سی گفتند که اسامی حدود 91 هزار سرباز روسی کشته شده را شناسایی کرده‌اند و گفته‌اند که تلفات واقعی هنوز "به طور قابل توجهی بیشتر" است.

البته باید به این تعداد، سربازان کوریای شمالی که برای روسیه جنگیده‌اند را نیز اضافه کرد. سؤال می‌گردد که 1100 نفر از آنها کشته شده‌اند در حالی که کیف می‌گوید این رقم نزدیک به 3000 نفر است.

روسیه تعداد افراد ناپدید شده را اعلام نکرده است، اما معاون وزیر دفاع آنا سیویلوا، در یک جلسه دولت در ماه نوامبر گفته بود که مسکو 48 هزار درخواست برای آزمایش DNA از اعضای خانواده سربازان گمشده دریافت کرده است.

در نهایت، اگر این روند ادامه پیدا کند، روسیه ممکن است با مشکلات بیشتری در زمینه نیروی انسانی، روحیه سربازان و فشارهای داخلی برای پایان دادن به جنگ مواجه شود. به همین دلیل، نتیجه نهایی این جنگ نه تنها به توانایی نظامی، بلکه به پایداری اقتصادی و اجتماعی دو کشور بستگی خواهد داشت.

بر اساس ارقام به دست آمده، حجم بالایی از تجهیزات نظامی از بین رفته است، از جمله 9,656 تانک، 32,410 زرهپوش نظامی و 21,038 طیارات بی پیلوت. این ارقام بیانگر شدت جنگ و

خسارات گسترده ای است که روسیه بخصوص در زمینه وسایل نقلیه زرهی و توپخانه ئی متحمل شده است.

طبق این برآورد ها میزان قابل توجهی از طیارات بی پیلوت و راکت های کروزر روسیه به نابودی کشیده شده است که اهمیت جنگ الکترونیک و حملات هوایی را در این درگیری برجسته می کند. همچنین، 369 طیاره و 399 هلی کوپتر از دست رفته است، که نشان دهنده مصارف سنگین برای نیروی هوایی روسیه است. از بین رفتن 28 کشتی و یک زیردریایی نیز نشان می دهد که ابعاد جنگ به دریا نیز کشیده شده است.

2. اوکراین

بر اساس گزارش دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد (OHCHR)، تا پایان جنوری سال 2025، مجموع تلفات غیرنظامیان اوکراین به 41,783 نفر رسیده است. از این تعداد، 29,178 نفر مجروح و 12,605 نفر کشته شده اند. با این حال این سازمان تأکید کرده که تعداد واقعی ممکن است بیشتر از این باشد. بیشترین تلفات در مارچ 2022 ثبت شده که بیش از 3,900 نفر کشته شده اند.

در حالی که ترمپ سخن از تلاش برای آتش بس می گوید، تعداد واقعی کشته های این درگیری سه ساله تا حد زیادی ناشناخته باقی مانده است و مسکو و کیف معمولاً خسارات نظامی خود را فاش نمی کنند.

در یک تخمین، ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین به شبکه خبری امریکایی NBC گفت که بیش از 46 هزار سرباز اوکراینی کشته و حدود 390 هزار نفر نیز زخمی شده اند؛ اما یوری بوتوسوف خبرنگار مستقل جنگ اوکراین در دسامبر 2024 گفت که منابع ارتش (اردو) او حدود 70 هزار نفر کشته و 35 هزار نفر مفقود تخمین زده اند.

چندین رسانه غربی، به نقل از منابع اروپایی و امریکایی، اعدادی را گزارش کرده اند که بسیار متفاوت است و گفته اند که تخمین زده می شود که بین 50 تا 100 هزار اوکراینی در نبرد کشته شده اند.

یک مقام ارشد ریاست جمهوری اوکراین به طور ناشناس به خبرگزاری فرانسه گفته است که هر گونه شمارش از کشته شدن غیرنظامیان اوکراینی "تقریبی" است و سخنگوی کمیته بین المللی صلیب سرخ نیز گفت که این ارقام "به احتمال زیاد نوک کوه یخ" است. مقامات اوکراین فهرستی از افراد مفقود ایجاد کرده اند که تا فبروری 2025 حدود 63000 نام داشت.

تلفات غیرنظامی اوکراین از 2022 تا 2024

تلفات ماهانه اوکراین

تخمین های نظامی و انسانی جدید (تا اوایل ۲۰۲۵)

بر اساس برآورد فرمانده وقت SACEUR ، جنرال Cavol ، تا اپریل ۲۰۲۵ ، تلفات نظامی روسیه شامل بیش از ۷۹۰'۰۰۰ نفر کشته یا زخمی و حدود ۴۸'۰۴۰ نفر مفقود شده اند. برای برآورد تلفات اوکراین نیز به گفته زلنسکی در جنوری ۲۰۲۵ تلفات نظامیان را حدود ۴۰۰'۰۰۰ نفر کشته یا زخمی و ۳۵'۰۰۰ نفر مفقود گزارش شده است. در بخش تلفات غیرنظامیان:

روسیه : حدود ۶۵۲ غیرنظامی

اوکراین : حدود ۱۳'۵۸۰ غیرنظامی

شمار تجهیزات نظامی منهدم شده نیز شامل موارد زیر است:

روسیه:

۲۲'۴۳۲ وسیله نقلیه

۱۳'۰۹۸ تانک و زرهپوش

۳۳۲ طیاره جنگی

۲۲ کشتی نیروی دریایی

اوکراین:

۹'۴۹۳ وسیله نقلیه نظامی

۴'۸۴۸ تانک و زرهپوش نظامی

۱۸۸ طیارات جنگی

۳۵ کشتی نیروی دریایی

تعداد آوارگان:

روسیه :حدود ۸۰۰'۰۰۰ نفر به دلایل اقتصادی یا سیاسی روسیه را ترک کرده اند (معادل ~۰/۶٪ جمعیت)، و ۱۱۲'۰۰۰ نفر در منطقه کورسک از اگست ۲۰۲۴ آواره شدند که تا جون

۲۰۲۵ بسیاری از آن ها بازنگشته اند.

اوکراین: حدود ۹/۴ میلیون نفر آواره، شامل ۳/۸ میلیون داخلی (تا اپریل ۲۰۲۵) و ۵/۶ میلیون پناهنده بین المللی (تا مه ۲۰۲۵) که ۵ میلیون نفر در اروپا پراکنده اند.

تلفات جنگ تا جولای ۲۰۲۵:

در هفته گذشته (۲۲ تا ۲۹ جولای ۲۰۲۵)، پیشروی روسیه در اوکراین وارد مرحله ای تازه و شتاب زده شد. طبق گزارش فایننشال تایمز، نیروهای روسی موفق شدند حدود ۱۰۵ مایل مربع از اراضی اوکراین را تصرف کنند؛ مساحتی تقریباً معادل جزیره نانتاکت در امریکا. این عدد بیش از سه برابر نرخ تصرف هفته پیش از آن (۲۹ مایل مربع طی ۱۵ تا ۲۲ جون) است و نشان می دهد که پیشروی روسیه در اوکراین در جبهه شرقی با بیشترین سرعت طی یک سال گذشته ادامه دارد. به گزارش رویترز، روس ها هم اکنون در حال اجرای یک حمله تابستانی خرنده اما مؤثر هستند که در همین هفته منجر به ورود سربازان روسی به شهر ستراتژیک پوکروفسک در منطقه دونتسک شده است؛ شهری که برای نخستین بار در این جنگ شاهد ورود نیروهای روسی است. این تحولات، نگرانی ها در مورد تغییر موازنه در میدان نبرد را افزایش داده و توجه تحلیلگران نظامی را بار دیگر به ستراتژی های مرحله نئی روسیه در خاک اوکراین جلب کرده است.

پیشروی روسیه در اوکراین؛ نگاهی به تغییرات کنترل سرزمینی از ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۵

(بر اساس معلومات مؤسسه مطالعات جنگ)

از زمان آغاز جنگ روسیه و اوکراین در ۲۴ فبروری ۲۰۲۲، جریان پیشروی روسیه در اوکراین به طور پیوسته ادامه داشته است. بر مبنی اطلاعات موجود:

روسیه تاکنون موفق به تصرف حدود ۲۸'۰۵۱ مایل مربع از خاک اوکراین شده که معادل ۱۲ درصد از مساحت کل این کشور است.

اگر مناطقی مانند شبه جزیره کریمیه و بخش هایی از دونباس که پیش از شروع جنگ در اختیار روسیه بودند را نیز در نظر بگیریم، مساحت مناطق تحت کنترل روسیه به ۴۴'۶۷۶ مایل مربع می رسد؛ معادل ۱۹ درصد از خاک اوکراین.

پیشروی روسیه در جولای ۲۰۲۵

پیشروی نظامی روسیه در ماه جولای ۲۰۲۵ نیز ادامه داشته است:

طی مدت زمانی ۱ تا ۲۹ جولای ۲۰۲۵، نیروهای روسی توانستند ۲۱۳ مایل مربع دیگر از خاک اوکراین را به تصرف خود درآورند. این عدد تنها اندکی کمتر از ۲۳۴ مایل مربعی است که در ۳ جون تا ۱ جولای تصرف شده بود.

در هفته پایانی جولای (۲۲ تا ۲۹)، پیشروی روسیه با سرعت بیشتری انجام شد و ۱۰۵ مایل مربع دیگر به مناطق تحت کنترل خود افزود. این نرخ بیش از سه برابر هفته قبل از آن (۱۵ تا ۲۲ جولای) است که فقط ۲۹ مایل مربع تصرف شده بود.

کنترل ارضی خالص روسیه در اوکراین

مواضع اوکراین در خاک روسیه

در مقابل، نیروهای اوکراینی نیز توانسته اند مواضع محدودی در خاک روسیه را حفظ کنند. تا تاریخ ۲۹ جولای ۲۰۲۵، اوکراین کنترل حدود ۵ مایل مربع در مناطق کورسک و بلغورود را حفظ کرده که این وضعیت در شش هفته گذشته بدون تغییر باقی مانده است.

نتیجه جنگ

روسیه در مارچ ۲۰۲۲ پس از تصرف حدود ۹۰۰۰۰ کیلومتر مربع حدود ۲۲ درصد از خاک اوکراین را در مارچ ۲۰۲۲ تحت کنترل داشت. تا نوامبر سال ۲۰۲۲، نیروهای اوکراینی حدود ۲۵۰۰۰ کیلومتر مربع یا حدود ۴ درصد از کل خاک کشور را بازپس گرفتند.

با این حال، به دنبال پیشرفت های فزاینده در اواخر سال ۲۰۲۴، روسیه اکنون تقریباً ۱۸.۵ درصد از خاک اوکراین یا در مجموع بیش از ۱۱۱۰۰۰ کیلومتر مربع را در اختیار دارد.

تأثیرات جهانی جنگ روسیه و اوکراین

۱. عکس العمل بین المللی

پس از آغاز جنگ، کشورهای غربی مانند اعضای اتحادیه اروپا، سوئیس، بریتانیا و ایالات متحده تحریم هایی را علیه روسیه اعمال کردند. این تحریم ها بخش های مختلفی از جمله بخش مالی، افراد وابسته به دولت و صادرات محصولات تکنیکی پیشرفته را هدف قرار دادند. اتحادیه اروپا همچنین خطوط هوایی روسیه را از حریم هوایی خود منع کرد و آلمان صدور جواز خط لوله گاز نورد استریم ۲ را متوقف ساخت. علاوه بر این، کشورهای دیگر مانند آلبانیا، استرالیا، کانادا، جاپان، کوزوو، مقدونیه شمالی، سنگاپور، کوریای جنوبی و تایوان نیز تحریم های خود را اعلام کردند.

مقابل، چین و هند در این درگیری موضع بی طرفی اتخاذ کردند، در حالی که دولت های بلاروس، کوبا، ایران، میانمار، سوریه و ونزوئلا از روسیه حمایت کردند.

2. تأثیرات اقتصادی

تهاجم روسیه به اوکراین، که در فبروری 2022 آغاز شد، پیامد های گسترده ای بر اقتصاد جهانی داشته است. این جنگ باعث اختلال در زنجیره تأمین، افزایش قیمت انرژی و مواد غذایی، و بی ثباتی اقتصادی شده است. پس از آغاز جنگ، ارزش روبل روسیه در برابر دلار امریکا و یورو به پائین ترین سطح تاریخی خود رسید. با این حال، مداخلات بانک مرکزی و تقاضا برای پرداخت هزینه های گاز به روبل موجب تقویت ارز روسیه شد. به دنبال محدودیت های واردات سوخت فسیلی روسیه به اتحادیه اروپا و ایالات متحده، صادرات سوخت های فسیلی این کشور به کشورهای آسیایی، بخصوص چین، منتقل شد و چین به مقصد اصلی صادرات انرژی روسیه تبدیل گردید. همچنین، اقتصاد های جهانی به کالاهای صادراتی اصلی دو کشور، مانند گندم، وابسته بودند. روسیه ششمین صادرکننده بزرگ آلومینیوم و پیشرو در تولید پالادیوم در جهان بود.

این تحولات نشان دهنده تأثیرات وسیع جنگ بر اقتصاد جهانی و روابط بین المللی است که به طور گسترده ای بر بازارهای انرژی، مواد اولیه و وضعیت اقتصادی کشورهای مختلف تأثیر گذاشته است.

3. افزایش قیمت انرژی و اثرات آن

روسیه یکی از بزرگ ترین تأمین کنندگان گاز و نفت جهان است. تحریم های بین المللی علیه این کشور باعث کاهش عرضه انرژی و افزایش قیمت سوخت شده است. اروپا، که به شدت به گاز روسیه وابسته بود، با افزایش مصارف انرژی رو به رو شده و تلاش کرده است منابع جایگزینی پیدا کند.

افزایش قیمت نفت و گاز منجر به تورم در بسیاری از کشورها شده است. خانواده ها و کسب و کارها با هزینه های بالاتری مواجه شده اند که باعث کاهش قدرت خرید مصرف کنندگان شده و رشد اقتصادی را کند کرده است.

4. بحران مواد غذایی و امنیت غذایی جهانی

اوکراین و روسیه در کنار هم حدود 30% از صادرات جهانی گندم و 75% از صادرات روغن آفتاب پرست جهان را تأمین می کنند. جنگ باعث شده که صادرات این محصولات به شدت کاهش یابد، زیرا بسیاری از مزارع اوکراین تخریب شده اند و مسیرهای صادراتی مسدود شده اند.

کشورهایی در خاورمیانه و آفریقا که وابستگی زیادی به گندم اوکراین دارند، بیشترین آسیب را دیده اند. افزایش قیمت مواد غذایی نا امنی غذایی را در برخی مناطق جهان تشدید کرده است.

5. تأثیر تحریم ها بر اقتصاد روسیه و اوکراین

تحریم های اقتصادی غرب علیه روسیه شامل:

قطع دسترسی بانک های روسیه به سیستم سوئیفت

محدودیت های صادرات تکنیک های پیشرفته

خروج بسیاری از شرکت های چند ملیتی از بازار روسیه

باوجود این تحریم ها، اقتصاد روسیه با استفاده از منابع داخلی و تجارت با کشورهای مانند چین و هند تا حدی به حیات خود ادامه داده است. با این حال، کاهش درآمد های صادراتی و مصارف بالای جنگ فشار زیادی بر اقتصاد این کشور وارد کرده است.

دهه 1990 – سقوط اقتصادی پس از فروپاشی شوروی

هر دو کشور در اوایل دهه 1990، پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، دچار رکود شدید اقتصادی شدند. اوکراین کاهش شدیدتری را تجربه کرد که نشان دهنده وابستگی بیشتر اقتصاد این کشور به سیستم شوروی بود.

دوره رشد اقتصادی (2000 تا 2008)

از اوایل دهه 2000، هر دو کشور رشد اقتصادی را تجربه کردند. این رشد در اوکراین نوسان بیشتری داشت، درحالی که رشد روسیه نسبتاً پایدارتر بود.

بحران مالی جهانی 2008-2009

هر دو کشور در جریان بحران مالی جهانی دچار رکود شدیدی شدند، اما اوکراین افت بیشتری را متحمل شد که نشان دهنده شکنندگی بیشتر اقتصاد آن بود.

بحران 2014 – الحاق کریمیه و جنگ دونباس

در سال ۲۰۱۴، رشد اقتصادی اوکراین به شدت کاهش یافت که ناشی از الحاق کریمیه توسط روسیه و آغاز جنگ در شرق اوکراین بود. در همین زمان، روسیه نیز به دلیل تحریم های غرب دچار رکود شد، اما افت اقتصادی آن کمتر از اوکراین بود.

جنگ 2022 و تأثیر آن بر اقتصاد دو کشور

واضح ترین رکود تولید ناخالص داخلی در سال 2022 مشاهده می شود. اوکراین کاهش شدیدی را تجربه کرده و رشد اقتصادی آن به حدود منفی 30 درصد رسیده است که نشان دهنده تخریب گسترده

زیربنا های اقتصادی و کاهش فعالیت های تجاری در نتیجه جنگ است. از سوی دیگر، روسیه نیز کاهش قابل توجهی را تجربه کرده، اما شدت آن کمتر از اوکراین است.

بهبود نسبی در سال 2023

به نظر می رسد که در پایان دوره، هر دو کشور روند احیای اقتصادی را آغاز کرده اند، اما اوکراین همچنان در شرایط ناپایدار قرار دارد و رشد اقتصادی آن پس از سقوط شدید، هنوز به سطح قبل از جنگ بازنگشته است.

بر اساس ارقام موجود از تولید ناخالص داخلی روسیه و اوکراین، جنگ تأثیر مخربی بر اقتصاد هر دو کشور داشته، اما اوکراین به دلیل تخریب زیربنا ها و وابستگی بیشتر به کمک های خارجی، آسیب پذیری بیشتری را تجربه کرده است. در مقابل، روسیه علی رغم تحریم های گسترده، توانسته رکود اقتصادی خود را محدودتر نگه دارد. با این حال، چشم انداز اقتصادی هر دو کشور به نتیجه جنگ و سیاست های آتی آن ها وابسته خواهد بود.

7. تأثیرات بر رشد اقتصادی جهان

جنگ اوکراین و پیامد های آن باعث کاهش رشد اقتصادی در سراسر جهان شده است. بانک های مرکزی کشورهای مختلف برای مقابله با تورم، نرخ بهره را افزایش داده اند که این موضوع سرمایه گذاری را کندتر کرده است. صندوق بین المللی پول (IMF) پیش بینی کرده است که رشد اقتصادی جهانی در سال های آینده همچنان تحت تأثیر این جنگ خواهد بود. علاوه بر این، نوسانات بازارهای مالی و کاهش اطمینان سرمایه گذاران باعث افزایش بی ثباتی در اقتصاد جهانی شده است. اگر جنگ طولانی تر شود، اختلالات اقتصادی ادامه خواهد داشت و احتمال اینکه قیمت انرژی و مواد غذایی باز هم افزایش یابد بسیار زیاد است.

سیاست های اقتصادی کشورهای مختلف، از جمله اروپا، در قبال روسیه و اوکراین تعیین کننده مسیر آینده اقتصاد جهانی خواهد بود.

همکاری های بین المللی برای کاهش وابستگی به منابع انرژی و محصولات زراعتی روسیه و اوکراین می تواند در بلند مدت اثرات این بحران را کاهش دهد.

نتیجه گیری

جنگ روسیه و اوکراین یکی از مهم ترین درگیری های ژئوپلیتیکی قرن 21 است که پیامد های گسترده ای در سطح جهانی به همراه داشته است. این جنگ نه تنها تأثیرات عمیقی بر اقتصاد و سیاست هر دو کشور داشته، بلکه نظم جهانی را نیز دستخوش تغییر کرده است. افزایش مشکلات

ژئوپلیتیکی، تحریم های شدید اقتصادی علیه روسیه، بحران انرژی، و ناامنی غذایی از جمله پیامد های این درگیری هستند که بسیاری از کشورها را تحت تأثیر قرار داده اند. همچنین، این جنگ نشان داد که وابستگی بیش از حد به منابع انرژی و مواد غذایی یک کشور می تواند آسیب پذیری های بزرگی برای اقتصاد جهانی ایجاد کند.

از نظر نظامی، جنگ فرسایشی و طولانی شدن درگیری نشان دهنده مقاومت اوکراین و مصارف بالای روسیه در این جنگ است. تلفات انسانی و تجهیزات سنگین هر دو طرف، بخصوص روسیه، نشان می دهد که جنگ نه تنها یک مشکل نظامی، بلکه یک بحران اقتصادی و انسانی نیز محسوب می شود. در نهایت، آینده این جنگ به تصمیمات سیاسی، مذاکرات دیپلماتیک و پایداری اقتصادی کشورها بستگی دارد. اگرچه هنوز نمی توان پایانی قطعی برای این درگیری متصور شد، اما روشن است که اثرات آن برای سال ها بر سیاست و اقتصاد جهانی باقی خواهد ماند.